

Verslag Stakeholdersmeeting Circulair Ambachtscentrum Lelystad 27 oktober 2022 bij Rebourne

Hergebruik
& Recycling

Circulair
Ambachtscentrum

Reparatie
& Kringloop

Ambacht
& Onderwijs

Sociale cohesie
& Werkvoorziening

Met steun van:

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

De Groene Sluis
stichting kringloopwinkel

hvc.

gemeente
Lelystad

Opening

Kristel Logghe

Kwartiermaker Circulair Ambachtscentrum Lelystad

Social Enterprise Lab

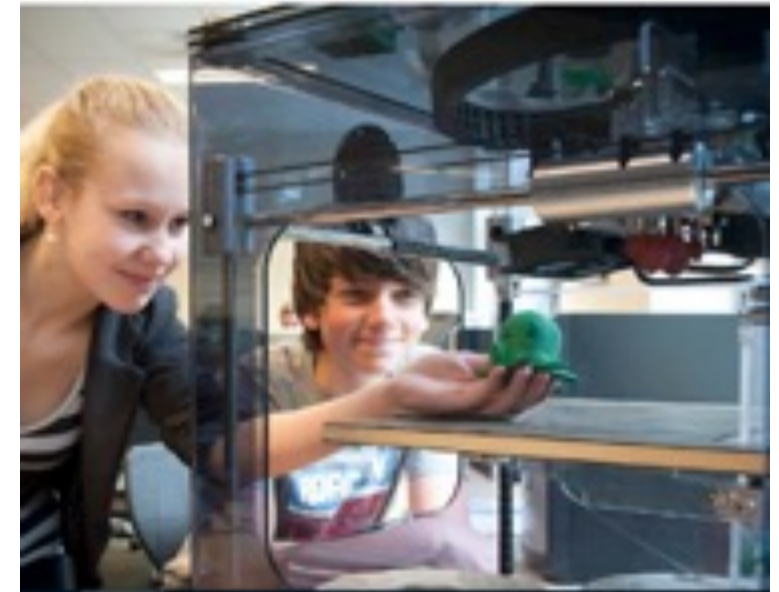
Waarom deze bijeenkomst?

- We gebruiken teveel nieuwe materialen: grondstoffen worden steeds schaarser en de winning heeft een grote impact op het milieu
- Daarom willen we werken aan een Circulaire Economie: een economie waar we zo min mogelijk afval produceren en producten zoveel mogelijk hergebruiken en repareren

Nederland circulair
in 2050

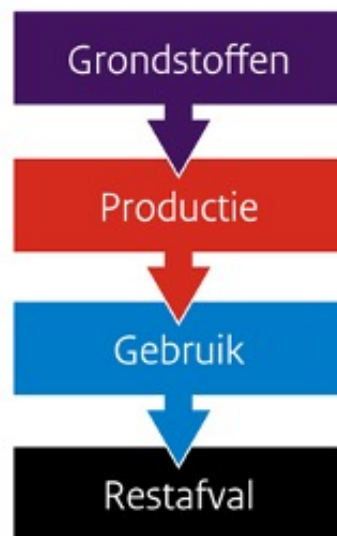

Van een lineaire naar een circulaire economie

In een circulaire economie blijven grondstoffen in de economie en worden hergebruikt

Lineaire economie

Economie met recycling

Circulaire economie

Circulair Ambachtscentrum

Doelstellingen:

- Een langere levensduur van producten en minder restafval
- Hoogwaardig hergebruik van materialen en producten -> *van afval naar grondstof*

Centrale vraag vandaag:

- **Wat kan een Circulair Ambachtscentrum betekenen voor Lelystad?**

onderdeel van het programma
VANG: Van Afval Naar Grondstof

PROGRAMMA

- 15:00 uur Opening: waarom en doel Circulair Ambachtscentrum, Kristel Logghe
- 15:05 uur Belang en visie Circulair Ambachtscentrum Lelystad, wethouder Sjaak Kruis
- 15:10 uur Reactie en beleid Provincie, gedeputeerde Cora Smelik
- 15:20 uur Toelichting plan Circulair Ambachtscentrum Lelystad, Janneke Pikkert en Maurijn Odé
- 15:45 uur Rebourne en een Circulair Ambachtscentrum in Lelystad, Rinze Wels
- 15:55 uur Toelichting deelsessies
- 16:00 uur Deelsessies: jullie input voor een Circulair Ambachtscentrum Lelystad
- 16:45 uur Terugkoppeling uit de deelsessies
- 16:55 uur Toelichting vervolg en afronding
- 17:00 uur Netwerkborrel

Circulair Ambachtscentrum Lelystad

Sjaak Kruis
Wethouder Klimaat & Natuur

Reactie en beleid Provincie

Cora Smelik
Gedeputeerde Duurzaamheid & Milieu

Jan-Nico Appelman (helaas ziek)
Gedeputeerde Economie

Circulair Ambachtscentrum Lelystad

Janneke Pikkert

Projectleider Kringloopwinkel De Groene Sluis

Wat is een Circulair Ambachtscentrum?

- Centrum van grondstoffen
- Met verschillende bouwstenen en partners
- Doel: zoveel mogelijk gebruikte grondstoffen circulair inzetten

Concreet:

1 fysieke plek waar grondstoffen heen gaan. Er wordt ongeveer 30% naar de bakken van HVC gebracht wat nog herbruikbaar is. En bij de kringloopwinkel komt ook ongeveer 30% wat niet verkoopbaar is.

1 centrale sorteerplek. School, zzp-er, bedrijf, kringloopwinkel, reparatie enz. daarmee maken we het de Lelystedeling zo gemakkelijk mogelijk.

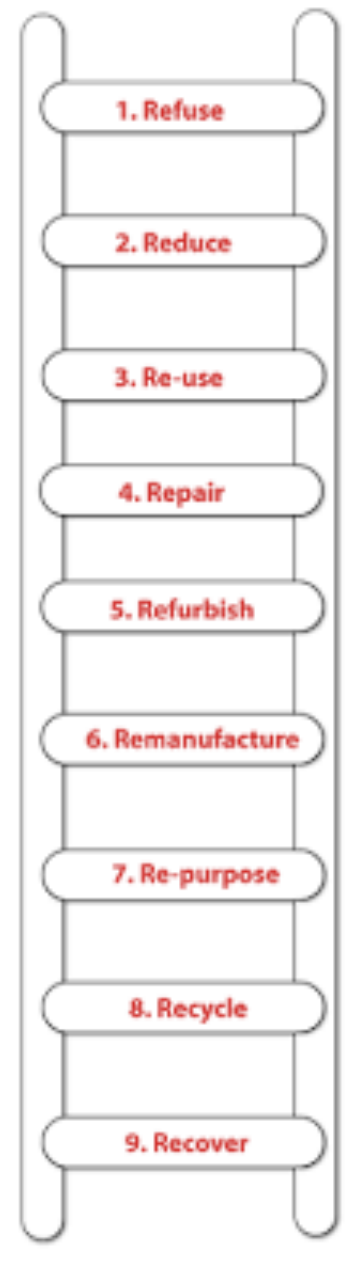
R-ladder van Lansink:
helpt de mate van
circulariteit te bepalen

Geef prioriteit aan de opties
die zo hoog mogelijk op de
ladder staan.

3 startgedachten

Hier zijn 3 uitgangspunten belangrijk, die we allemaal mogen gaan uitbouwen, doorleven en die in het toewerken naar een Circulair Ambachtscentrum ons moeten prikkelen:

- Afval bestaat niet – klinkt bekend, maar wordt nog niet helemaal in praktijk gebracht – alle grondstoffen zijn herbruikbaar. Op de R-ladder is recycling laag in de prioriteit.
- De meeste grondstoffen zijn al hier in Lelystad/Flevoland. Lokaal georiënteerd scheelt energie, kilometers uitstoot van vervoer en zorgt voor banen.
- Huidige manier van denken naar netwerk denken. Dit vraagt denken in netwerken en andere processen dan bij een lineaire economie (ik heb afval en dat wordt opgehaald)

R-ladder van Lansink:
helpt de mate van
circulariteit te bepalen

Geef prioriteit aan de opties
die zo hoog mogelijk op de
ladder staan

Toelichting R-ladder:

1. Refuse – koop niet wat we niet nodig hebben
2. Reduce – verminder wat we nodig hebben, denk na over hoofdzakelijke inkoop
3. Reuse – hergebruik waar het kan – kringloopwinkel is hoogwaardig hergebruik
4. Repair - repareer waar het kan, zodat iets alsnog hergebruikt kan worden
5. Refurbish - elektrische apparaten refurbishen – koop dit waar het kan of doe dit zelf waar het kan.
6. Remanufacture en
7. Repurpose – geef een nieuwe bestemming aan product, dat is upcyclen. Een afgekeurd product wordt omgebouwd naar een alsnog herbruikbaar product, waardoor je waarde toevoegt
8. Recycle -dan gaat het niet meer om producten maar materialen. Demonteer waar het kan naar monostromen
9. Recover – restafval- verbranding geeft energie en daarna is er geen grondstof meer

Bouwstenen Circulair Ambachtscentrum

Elk Circulair Ambachtscentrum bestaat uit verschillende bouwstenen:

1. **Ambacht en onderwijs:** ambachten niet verloren laten gaan. Reparatie als onderdeel van leertraject. Leren omdenken in mogelijkheden als onderdeel van leertraject. Kennis overdragen.
2. **Hergebruik en Recycling:** demonteren naar monostromen.
3. **Reparatie en Kringloop:** hoogwaardig hergebruik, makkelijke stappen.
4. **Sociale Cohesie en Werkvoorziening:** mensen moeten spullen ophalen, sorteren, demonteren, op de goede plek krijgen. Werkbedrijf Lelystad.

Uitdaging om circulaire ondernemers in Lelystad te vinden die bijvoorbeeld van de restmetalen van Werkcon designlampen kunnen maken.

Of die van alle koffieprut van ondernemingen paddenstoelen kweekt en lokaal verkoopt, de Lelyzwam.

Kansen en mogelijkheden

Samenwerken is essentieel, we hebben elkaar nodig om dit te laten slagen.

Bedrijven die niet hun afval achteloos weggooien, maar meedoen in het bedenken waar dit nog gebruikt kan worden. Mensen die hun kennis en kunde inzetten om dit uit te denken, samen te leren omdenken van afval naar grondstof: dat alle grondstoffen er al zijn, maar dat we ze alleen nog moeten vinden in ons netwerk.

Toekomstdroom van De Groene Sluis:

Jouw grondstoffen wegbrengen is een Circulaire Beleving, een uitje. Je brengt jouw spullen, in vertrouwen dat het goed komt, naar de winkel, die meer is dan een kringloopwinkel, waar je de mensen aan het werk ziet.

Zichtbaar, samen, inclusief. Dat is een Circulair Ambachtscentrum.

Met elkaar, innovatief, verbindend, versterkend, in de ontmoeting, zichtbaar, uitdagen van elkaar als partners en de gemiddelde Lelystedeling. Zo zijn we met elkaar deel van de oplossing om tot een circulair 2050 te komen; met lokale partners met lokale grondstoffen met lokale kennis en meer lokale inspiratie

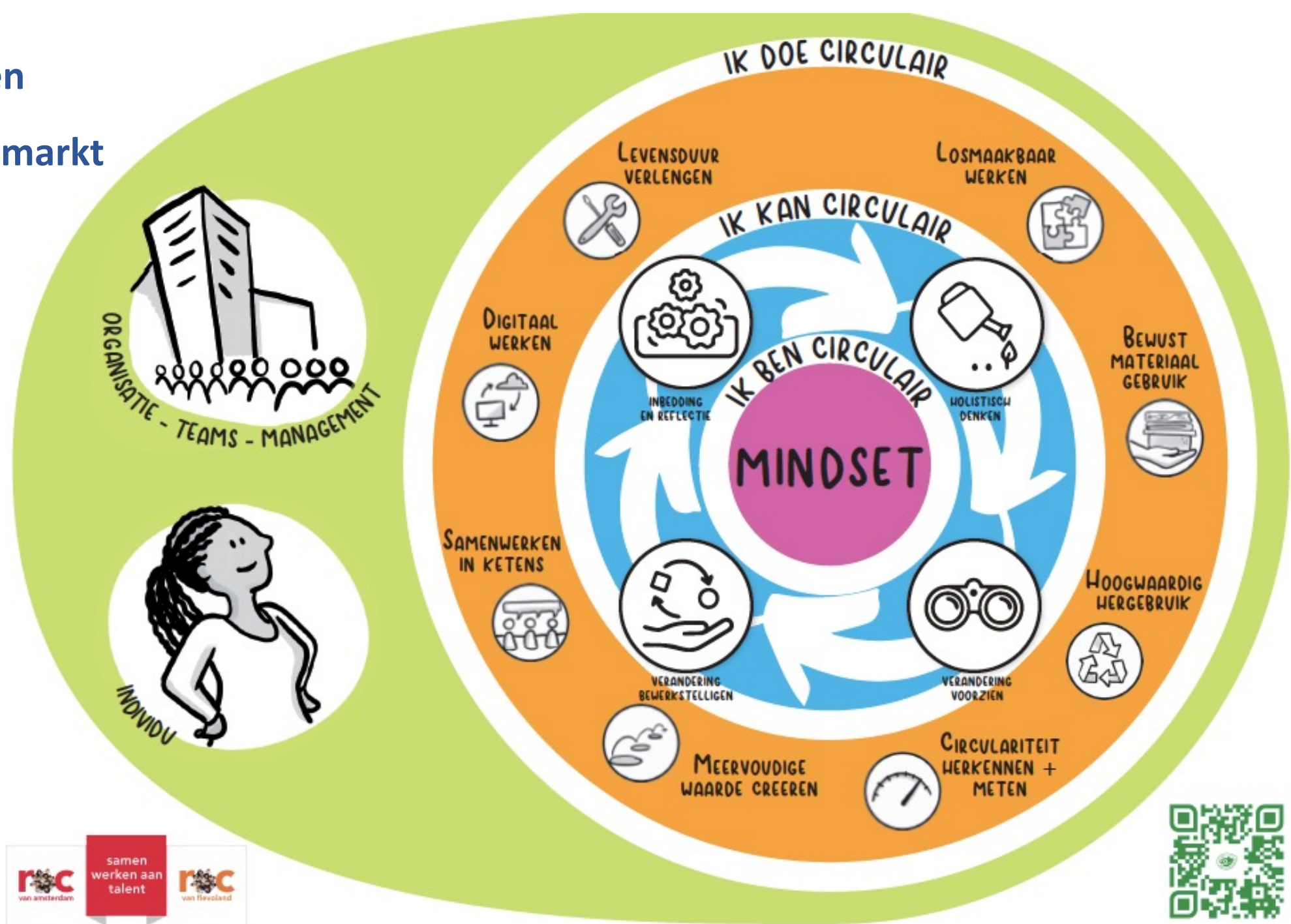

Circulair Ambachtscentrum Lelystad

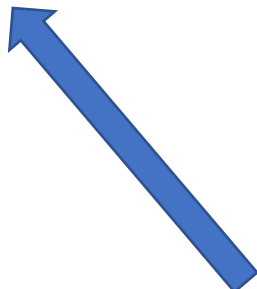
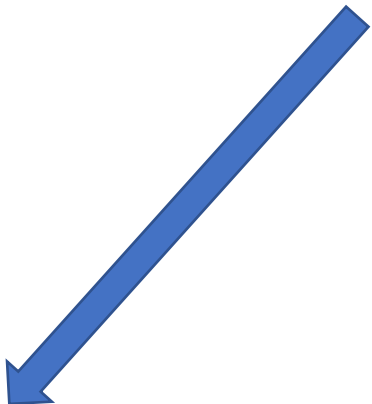
Maurijn Odé
Practor Regionale Circulaire Economie
MBO College Lelystad

Opleiden voor een circulaire arbeidsmarkt

Challenge Based Learning

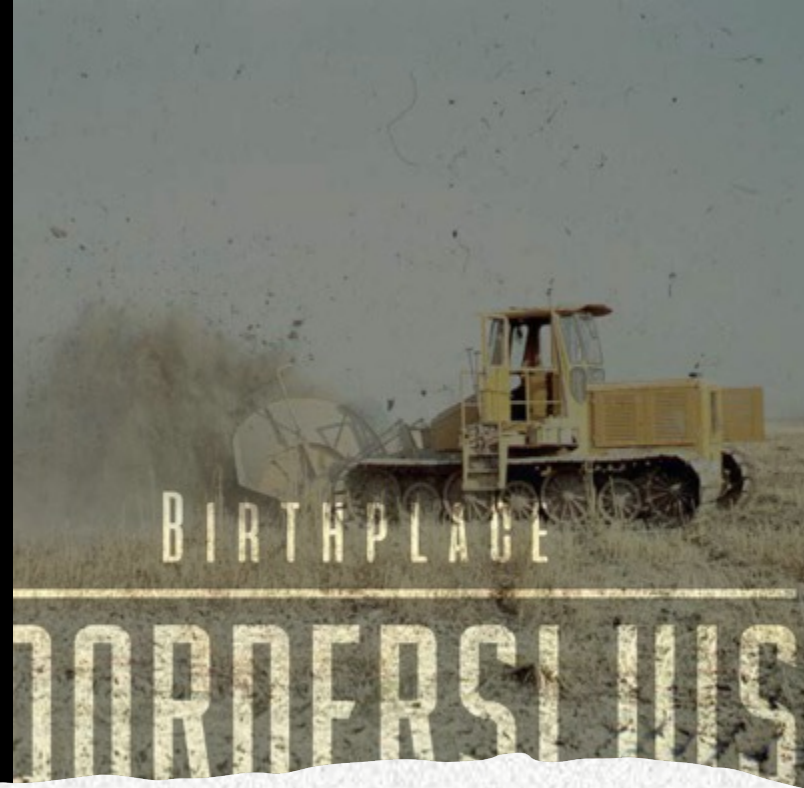

A collection of logos for educational institutions: Aeres Hogeschool Almere (red square with a blue and green circle), Porteum (blue starburst logo), hogeschool Windesheim (yellow 'W' logo), and MBO College Lelystad (orange square).

A collection of logos for organizations: PRICE (black hexagonal logo), Talentkleurt Flevoland (colorful geometric logo), HORIZON (green double arrow logo), and VNO NCW Flevoland (yellow and blue logo).

A collection of logos for regional entities: Provincie Flevoland (blue and green logo) and gemeente Lelystad (blue logo with a circular graphic).

**Rebourne en een
Circulair Ambachtscentrum
Rinze Wels**

Aan de slag! Uitwisseling in de deelsessies

1. Wat doe jij al in relatie tot de circulaire economie in Lelystad?
2. Welke ambities heb jij/heeft jouw organisatie op dit gebied?
3. Wat of wie heb je hiervoor nodig?
4. Welke kansen zie je voor het CA? En welke uitdagingen?
5. Welke rol zie je voor jezelf/jouw organisatie in een CA?
6. Hoe wil je verder betrokken worden?

Bevindingen uit de deelsessies

Wat wordt er al gedaan in de relatie tot de circulaire economie in Lelystad:

- Bewust scheiden en verwerken van afval privé en professioneel
- Hergebruik van materialen (o.a. fietsen, hout, PVC, textiel) maar te weinig...
- (Leren) repareren, spullen brengen en (ver)kopen bij de kringloop
- Circulaire challenges (o.a. voor studenten)/circulaire wijken opzetten
- Ontwikkelen van circulaire skills en onderwijs
- Voorkómen voedsel- en talentverspilling
- Systeem opzetten voor hergebruik bouwmaterialen
- Ontwikkelen circulaire producten/bouwblokken
- Bij elkaar brengen bedrijven, ketens regisseren + signaleren en wegnemen belemmeringen regelgeving (op provinciaal niveau)
- Uitdragen/aanjagen, verbinden, visie- en beleidsvorming (gemeente/politiek)
- Stimuleren circulaire economie en bewustwording afvalpreventie bij inwoners

Bevindingen uit de deelsessies

Wat zijn de ambities van de organisaties in Lelystad:

- Geen verbranding, geen stortplaats, minder CO2 uitstoot, inzameling grondstoffen
- Aansturen aankomende monteurs, veilig en verantwoord repareren
- Van afvalverwerker naar circulair partner
- In eigen huis verantwoord verwerken/hergebruiken
- Goede politieke keuzes op basis van informatie
- Jongeren enthousiasmeren voor circulariteit + circulair denken en doen stimuleren
- Tegengaan van talent-, gebouw-, materiaal-, en voedselverspilling
- Alle bouwmaterialen opnieuw hergebruiken en ook meer biobased materialen
- Een Circulair Ambachtscentrum realiseren -> aantrekkelijke plek/uitstraling
- Circulaire challenges bekender + circulaire businessmodellen ontwikkelen
- Circulair ondernemen dé norm + hergebruik het nieuwe normaal (+ verbinding natuur)
- Flevoland grondstoffenleverancier van NL in 2030 -> z.s.m. Lelystad hoogwaardige Circulaire Economie.

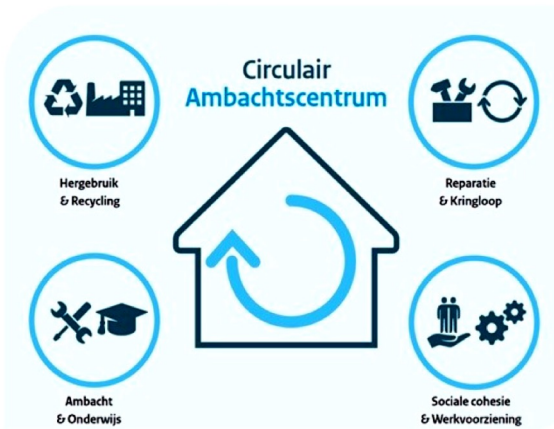

Bevindingen uit de deelsessies

Wat of wie hebben de organisaties in Lelystad hierbij nodig:

- Locatie(s)/een flink terrein (met horeca), veel MKB-bedrijven verbinden en (extra) middelen/fte, politieke wil, daadkracht, mandaat, participatie
- Bevlogen trekkers met voldoende steun (netwerk onderhouden), early adapters, mensen met enthousiaste ideeën, positiviteit en lef, inwoners
- Wetgeving, motivatie i.p.v. regels, samenwerken en opschalen, samen leren/uitproberen
- Kennis(uitwisseling/platform), creativiteit, elkaar wat gunnen, educatie/heropvoeden
- Bewustzijn en acceptatie, communicatie (herhaling), urgentiebesef
- Centraal informatiepunt over circulair bouwen + inzamel- en verkooppunt
- Informatie over grondstoffen, samenwerking: werkgelegenheid, scholing en hergebruik
- Dialoog en informatie, geen vergadercircuit, maar betekenisvolle en haalbare projecten
- Commitment van bedrijven, nieuwe businessmodellen en circulaire vraagstukken delen
- Mobiele kookunit, reststromen, transport, vaste keukens, mensen die willen leren
- Jongeren/jugd actief betrekken, onderwijs in repareren
- Effectieve samenwerking met ondernemers, gemeente, HVC, onderwijs, politiek
- Een aanleiding zoals nu met energie: voorbeelden van buiten

Bevindingen uit de deelsessies

Welke kansen worden gezien voor een Circulair Ambachtscentrum:

- Kennis(centrum) en inspiratie **'the sky is the limit'**: kansen in overvloed als politiek, bedrijfsleven, inwoners etc. het omarmen en het doel duidelijk is
- Toegankelijk, verschillende hotspots, zichtbaar maken/inspireren wat gemaakt kan worden
- Aanjager van de circulaire economie, circulair powerhouse, bundeling van krachten en nieuwe verbindingen, aan DNA sleutelen, positieve mindset/flow
- Netwerken, praten en blijven betrekken gemeente en partners
- Koppelen challenges aan CA als 1 plek (gemak!) om grondstoffen in te leveren en te halen
- Meer hergebruik (stappen op R-ladder) en nieuw bewustzijn creëren (waarde behoud)
- Waardecreatie door opstart kleine bedrijven, samenwerken scholen/bedrijven op grote reststromen, echte circulaire Lelystadse producten, van downcyclen naar upcyclen
- Jeugd betrekken/opleiden/verbinden aan CA, voor nieuwe generaties CA hip maken
- Economische kansen en draagvlak creëren door verhalen te vertellen/zichtbaar maken
- Verzamelplaats voor verbinding, educatie, beleving, producten en werkgelegenheid
- Toffe plek, dan komen mensen er graag + goed doen, fijne werkplek, goed voor milieu

Bevindingen uit de deelsessies

Welke uitdagingen worden gezien voor een Circulair Ambachtscentrum:

- Het moet een beweging worden/gedachtengoed, de beste van NL/kansen benutten
- Toegankelijke/centrale locatie (ook zonder auto).
- Alles aan elkaar koppelen kost tijd. Voldoende (politiek) draagvlak creëren + daadkracht
- Financiën, wet-/regelgeving. Lange adem/aandacht houden en tempo maken/concreet zijn
- Waar haal je inspiratie vandaan, initiatieven moeten ergens toe leiden en haalbaar zijn
- Afzetmarkt voor circulaire producten, korte ketens behouden. Voldoende aantrekkelijk + blijvend. Economische survival/exploitatie, verdienmodellen, kopende bezoekers.
- Creëren van een blijvend netwerk van betrokken partijen die CA draaiende houden
- Circulair ondernemers verbinden en kansen bieden, link met 'design' van producten
- Ad hoc reageren op materialen/grondstoffen, 1-stop-shop ook voor bedrijven
- Lobby van industrie en commercie, imago knutselclub/lage kwaliteit arbeid
- Goed framen, betrek MFA's (Multi Functionele Accomodaties)
- Betrekken van jongeren (hip/sexy maken) en inwoners -> gedragsverandering
- Veel arbeid mee gemoeid (is duur), concurrentie met nieuw (goedkoop)

Bevindingen uit de deelsessies

Welke rollen zien de stakeholders voor de eigen organisatie:

- Samenwerkingspartner/aanjager (De Groene Sluis, MBO College/Practoraat)
- Circulair partner, facilitator (Afvalzorg)
- Repareren van alle techniek dat binnenkomt bij CA/tand van het tandwiel zijn (Repair café)
- Verlenen van kennis, leerlocatie? (Vincylrecycling)
- Toegang tot burgers/MFA's (Welzijn), rol consument (Muriël), verbinder/aanjager (Jaap)
- Goede politieke keuzes, meedenken/luisteren (wanneer probleem) en doen (Raadsleden)
- Koppelen aan circulaire challenges (Natuur en Milieu Federatie)
- Meewerken aan ontwikkeling CA, investeren, kennis en kunde voor draagvlak (HVC)
- Jonge generatie betrekken + idee ontwikkeling vanuit doelgroep (SPOT!)
- Inzet studenten en docenten (MBO College/De Steiger) samenwerken studenten (Waste to success), verbinden ondernemers en studenten (Horizon, Throwback Wholesale/TW)
- Systeem voor bouwkringloop opzetten (www.bouwkringloop.nl)
- Faciliteren, promoten, verbinden, kennis leveren, aanjagen (Gemeente, Provincie, Price)
- Ketenpartner/ontwerpen van toepassingen (Rebourne, Centrada, Il Utilio)
- Verkoop hergebruikte goederen (RataPlan), waardebeoordeling/hergebruik textiel (TW)

Bevindingen uit de deelsessies

Hoe willen de stakeholders verder betrokken worden bij ontwikkeling CA:

- Actief! Informatie delen, volgen, meedenken, investeren en vooral doen
- Nieuwsbrief, uitnodiging, netwerkmeeting, gebruiksvriendelijke website en sociale media
- Programmering met Circulair Platform Lelystad op elkaar afstemmen
- Koppeling maken met circulaire challenges (Natuur en Milieu Federatie)
- Iedereen spreken die iets met bouwmaterialen wil of kan: kopen, aanleveren, gebruiken, verkopen, transporteren, opslaan -> Gijsbert Jansen (www.bouwkringloop.nl)
- Sparren samen met jongeren, hun idee en talent voorop stellen (SPOT!)
- Via enthousiaste Team Circulair (Provincie), via Practoraat en Unit Green (MBO College)
- Productielijn opzetten/nog meer restmateriaal gebruiken (De Steiger)
- Samenwerken met educatie/projecten (TWTS), partner in ontwikkelen/opleiden (Eduvier)
- Verhalen experts, informeren voortgang, politiek betrokken indien nodig (raadsleden)

Terugkoppeling uit de deelsessies

Vervolgstappen voor een Circulair Ambachtscentrum Lelystad

- Opstellen strategisch profiel
- Processen beschrijven met ketenpartners
- Keuzevariant voor besluitvorming -> gemeenteraad (medio 2023)

Hierbij betrekken we jullie allen graag als stakeholders!

Met steun van:

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Ten slotte

Dank voor jullie aandacht en input!

En dank aan De Buurjongens voor de heerlijke pizza's, gebakjes en drankjes

